

स्थानीय राजपत्र

खैरहनी नगरपालिकाद्वारा प्रकाशित
खण्ड (३) चितवन, भाद्र १७, २०७६ साल अंक ५

भाग ३

खैरहनी नगरपालिका

नगरकार्यपालिकाको कार्यालय

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (२) बमोजिम
खैरहनी नगर कार्यपालिकाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको कार्यविधि
सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

संवत् २०७६ को कार्यविधि नं. ५

संस्थागत विद्यालय छात्रवृत्ति व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७६

नगर कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति - २०७६/०५/१३

प्रस्तावना

नेपालको संविधानले माध्यमिक शिक्षासम्मको व्यवस्थापन गर्ने कार्यलाई स्थानीय तहको क्षेत्राधिकारभित्र राखेको र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले स्थानीय तहको कार्यक्षेत्रभित्र छात्रवृत्तिको व्यवस्थापन गर्ने भनी व्यवस्था गरेको तथा शिक्षा ऐन, २०२८ (नवौं संसोधन सहित) ले कक्षा एघार र बाह्रलाई विद्यालय संरचनाभित्र राखेको सन्दर्भमा यसअघि विद्यालयहरूले प्रदान गर्दै आएको छात्रवृत्तिलाई कक्षा बाह्रसम्म प्रदान गर्न संघीय शासन संरचना अनुरूप स्थानीय तहको क्षेत्रभित्र सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयहरूले प्रदान गर्ने छात्रवृत्ति वितरण प्रकृत्यामा एकरूपता कायम गरी जेहेन्दार, विपन्न, अपाङ्ग, महिला, दलित, जनजाति, जनआन्दोलन तथा मधेश आन्दोलनका घाइते, वेपत्ता तथा सहिद परिवारका सन्ततिहरूले छात्रवृत्ति प्राप्त गर्ने व्यवस्थालाई सुनिश्चित गर्न र छात्रवृत्ति वितरणको व्यवस्थालाई पारदर्शी तथा आवश्यकता लक्षित बनाउन आवश्यक देखिएकोले खैरहनी नगरपालिकाको शिक्षा ऐन २०७४ को दफा १७ खै.न.पा. शिक्षा नियमावली २०७५ को नियम ५९ को कार्यान्वयनका लागि शिक्षा ऐन २०७४ को दफा ३८ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नगरकार्यपालिकाले यो कार्यविधि बनाई लागु गरेको छ ।

परिच्छेद - एक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

१.१. यो कार्यविधिको नाम "विद्यालय छात्रवृत्ति व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७६" रहेको छ ।

१.२ यो कार्यविधि तुरुन्त लागु हुनेछ ।

१.३ यो कार्यविधि खैरहनी नगरपालिकाभित्रका सबै तहका संस्थागत विद्यालयहरूका हकमा लागु हुनेछ ।

परिच्छेद - दुई

२. परिभाषा:

विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:

२.१ "नगरपालिका" भन्नाले खैरहनी नगरपालिकालाई जनाउँछ ।

२.२ "प्रमुख" भन्नाले खैरहनी नगरपालिकाको नगर प्रमुखलाई जनाउँछ ।

२.३ "विद्यालय" भन्नाले नेपाल सरकार तथा खैरहनी नगरपालिकाबाट सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयको रूपमा प्रारम्भिक बाल शिक्षादेखि कक्षा १२ सम्म अनुमति प्राप्त गरेका विद्यालयलाई जनाउँछ, साथै सो शब्दले सार्वजनिक शैक्षिक गुठी, निजी शैक्षिक गुठी, सहकारी तथा कम्पनीको रूपमा

अनुमति प्राप्त गरी नेपाल सरकारबाट अनुदान नपाउने गरी सञ्चालित विद्यालयहरूलाई समेत जनाउँछ ।

२.४ “छात्रवृत्ति” भन्नाले यसै कार्यविधिले तोकेका आधार अनुसार छनौट भएका विद्यार्थीहरूलाई विद्यालयले निःशुल्क अध्ययन गर्नको लागि प्रदान गर्ने सुविधालाई जनाउँछ ।

२.५ “छात्रवृत्ति” व्यवस्थापन समिति” भन्नाले दफा ४.२ बमोजिमको नगरस्तरीय छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समितिलाई जनाउँछ ।

२.६ “निर्देशक समिति” भन्नाले यस कार्यविधिको दफा ४.१ बमोजिम गठन हुने छात्रवृत्ति निर्देशक समितिलाई जनाउँछ ।

२.७ “छात्रवृत्ति वितरण समिति” भन्नाले यस कार्यविधिको दफा ४.४ बमोजिम गठन हुने विद्यालय तहको छात्रवृत्ति वितरण समितिलाई जनाउँछ ।

२.८ “शिक्षा ऐन तथा शिक्षा नियमावली” भन्नाले खैरहनी नगरपालिका शिक्षा ऐन २०७४ र शिक्षा नियमावली २०७५ लाई जनाउँछ ।

परिच्छेद - तीन

३. उद्देश्य

यस कार्यविधिका उद्देश्यहरू निम्नलिखित रहेका छन्:

- ३.१ छात्रवृत्ति वितरणको व्यवस्थालाई पारदर्शी र व्यवस्थित बनाउनु,
- ३.२ लक्षित वर्गका विद्यार्थीले छात्रवृत्ति प्राप्त गर्ने अवस्था सुनिश्चित गर्नु,
- ३.३ छात्रवृत्ति व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित निकायहरूको भूमिका स्पष्ट पार्नु,

परिच्छेद - चार

४. समिति सम्बन्धी व्यवस्था

४.१ छात्रवृत्ति व्यवस्थापन निर्देशक समिति: यस कार्यविधिअनुसार विद्यालयहरूले उपलब्ध गराउने छात्रवृत्ति व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यमा आवश्यक निर्देशन, समन्वय, सहजीकरण र अनुगमनका लागि देहायबमोजिमको छात्रवृत्ति व्यवस्थापन निर्देशक समिति रहनेछ:

क) नगर प्रमुख	-	अध्यक्ष
ख) नगर उपप्रमुख	-	सदस्य
ग) संयोजक छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समिति	-	सदस्य
घ) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत-		सदस्य
ङ) स्थानीय शिक्षा अधिकारी	-	सदस्य-सचिव

४.२ छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समिति सम्बन्धी व्यवस्था: यस कार्यविधिअनुसार विद्यालयहरूले उपलब्ध गराउने छात्रवृत्ति व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्न देहायका सदस्यहरू रहेको एक छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समितिको गठन हुनेछ:

क) सामाजिक विकास समितिको संयोजक -
संयोजक

ख) नगर शिक्षा समितिका सदस्यमध्येबाट नगर प्रमुखले तोकेको एक जना -
सदस्य

ग) शिक्षक अभिभावक संघ कार्यकारी समितिका अध्यक्षहरूमध्येबाट निर्देशक समितिद्वारा मनोनित एक जना- सदस्य

घ) नगर प्रमुखद्वारा मनोनित शिक्षाविद् एकजना -
सदस्य

ङ) नगर प्रमुखद्वारा मनोनित खैरहनी नगरपालिकामा सञ्चालित संस्थागत विद्यालयको प्रतिनिधि एक जना - सदस्य

च) स्थानीय शिक्षा अधिकारीले तोकेको अधिकृत -
सदस्य सचिव

दफा ४.२ को खण्ड (ख) (ग) (घ) र (ङ) बमोजिम मनोनित सदस्यहरूको पदावधि दुई वर्षको हुनेछ।

समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार बस्नेछ। समितिले शिक्षा क्षेत्रका विज्ञ तथा सरोकारवालालाई समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ। बैठक सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि समिति आफैले तयार गरेबमोजिम हुनेछ।

४.३ छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार

नगरपालिकास्तरीय छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ:

क) विद्यालयहरूलाई शैक्षिक सत्र शुरु भएको दुई महिनाभित्र भर्ना भएका जम्मा विद्यार्थी संख्या, सोको दश प्रतिशतले हुन आउने छात्रवृत्तिको कोटा निर्धारण, सूचना प्रकाशन, विद्यार्थी छनोट र छात्रवृत्ति वितरण समेत गरी सो को जानकारी निर्देशक समितिमा पेश गर्ने व्यवस्था मिलाउने।

ख) शिक्षा ऐन तथा शिक्षा नियमावली अनुसार विद्यालयले प्रदान गर्नु पर्ने छात्रवृत्ति विद्यार्थीहरूले पाए नपाएको अनुगमन तथा व्यवस्थापन गर्ने,

ग) विद्यालयहरूले प्रदान गरेको छात्रवृत्ति वास्तविक लक्षित वर्गले पाए नपाएको अनुगमन गर्ने, विद्यालय छात्रवृत्ति वितरण समितिले विद्यार्थीलाई छात्रवृत्तिबाट वञ्चित गराएको विषयमा परेको निवेदन उपर पुनरावलोकन गरी उचित र न्यायसंगत रूपमा समस्याको समाधान गर्ने,

घ) विद्यालयस्तरीय छात्रवृत्ति वितरण समितिबाट कार्य प्रगति प्रतिवेदन माग गरी छात्रवृत्ति वितरणको स्थिति विश्लेषण गर्ने ।

ड) छात्रवृत्ति व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति तर्जुमाका लागि निर्देशक समितिसमक्ष राय सुझाव पेश गर्ने ।

च) छात्रवृत्ति वितरणका लागि तोकिएका आधारमा विद्यार्थी छनौट सम्बन्धी व्यवस्थापकीय कार्य गर्ने ।

४.४ विद्यालय तहको छात्रवृत्ति वितरण समिति: प्रत्येकविद्यालयमा छात्रवृत्ति वितरणलाई व्यवस्थित गर्न देहायका सदस्यहरु रहेको एक छात्रवृत्ति वितरण समिति रहनेछ ।

क) अभिभावक मध्येबाट छनौट भएको विद्यालय व्यवस्थापन समितिको सदस्य- संयोजक

ख) नगरपालिकाको शिक्षा हेर्ने अधिकृत वा स्थानीय शिक्षा अधिकारीले तोकेको अधिकृत- सदस्य

ग) विद्यालयको प्रधानाध्यापक - सदस्य-सचिव

४.५ समितिको बैठक सम्बन्धी व्यवस्था

समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार बस्नेछ । बैठक सम्बन्धी कार्यविधि समिति आफैले व्यवस्थित गर्न सक्नेछ । समितिले बैठकमा आवश्यकता अनुसार विज्ञहरुलाई आमन्त्रण गर्नसक्नेछ ।

४.६ छात्रवृत्ति वितरण समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार

छात्रवृत्ति वितरण समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः

क) विद्यालयले चालु शैक्षिक सत्रको कक्षागत विद्यार्थी संख्याको आधारमा दश प्रतिशत छात्रवृत्ति कोटा यकिन गर्ने र सोको जानकारी शैक्षिक सत्र शुरु भएको एक महिनाभित्र नगरपालिका स्तरीय छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समितिलाई गराउने ।

ख) नगरपालिका स्तरीय छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समितिले दिएको निर्देशानुसार विद्यालयले छात्रवृत्तिका लागि सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरी आवेदन लिने व्यवस्था गर्ने ।

ग) प्राप्त आवेदनहरु छानविन गरी छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समितिको निर्देशन बमोजिम छनौट प्रक्रिया निर्धारण गरी कक्षागत रूपमा तोकिएको प्रतिशतका आधारमा छात्रवृत्तिका लागि विद्यार्थी छनौट गर्ने ।

घ) छनौट भएका विद्यार्थीको कक्षागत र आरक्षित समूहको आधारमा छात्रवृत्तिको अन्तिम नामावली सहितको नतिजा तयार गरी विद्यालयमा सूचना प्रकाशित गर्ने साथै स्थानीय पत्रपत्रिका वा अन्य संचार माध्यममार्फत सार्वजनिक गर्ने ।

ड) छात्रवृत्तिमा छनौट भएका विद्यार्थीहरुलाई निःशुल्क शिक्षा प्राप्त हुने व्यवस्था मिलाउने ।

च) यसरी छात्रवृत्ति वितरण गर्दा पूर्ण छात्रवृत्तिको हिसावले हुन आउने जम्मा विद्यार्थी संख्याको परिमाण नघट्ने गरी पूर्ण वा आंशिक दुबै खालको छात्रवृत्ति प्रदान गर्न सकिनेछ ।

छ) छात्रवृत्तिमा छनौट भएका विद्यार्थीहरुलाई निजको मञ्जुरी बेगर भोजन, यातायात जस्ता सेवा लिनैपर्ने तथा छात्रावासमा बस्नैपर्ने जस्ता बाध्यात्मक परिस्थिति सिर्जना गर्न नदिने ।

ज) छात्रवृत्तिको कोटा निर्धारण गर्दा यस कार्यविधिको परिच्छेद पाँच अनुसार गर्ने ।

झ) छात्रवृत्ति प्रदान गरेको प्रक्रिया तथा छात्रवृत्ति प्राप्त गरेका विद्यार्थीहरूको नामनामेसी विवरणसहितको प्रतिवेदन शैक्षिक सत्र शुरु भएको साठी दिनभित्र नगरपालिका स्तरीय छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समितिलाई अनिवार्य रूपमा बुझाउने ।

परिच्छेद पाँच

५ छात्रवृत्ति कोटा निर्धारण तथा विद्यार्थी छनौट

५.१ छात्रवृत्ति कोटा निर्धारणसम्बन्धी व्यवस्था

क) विद्यालयले चालु शैक्षिक सत्रमा भर्ना भई अध्ययनरत कूल विद्यार्थीको दश प्रतिशत कोटा छात्रवृत्तिको लागि छुट्टयाउनु पर्नेछ । यसरी छुट्टयाइएको छात्रवृत्ति कोटा आधारभूत तथा माध्यमिक तहको लागि दश प्रतिशतका दरले हुने गरी व्यवस्था गर्नुपर्नेछ । कुन कक्षाको कोटा कुन आरक्षित वर्गको लागि हो भन्ने विषय विद्यालय छात्रवृत्ति वितरण समितिले निर्धारण गर्नेछ । तर कक्षा ११ र १२ को लागि छुट्टयाइने १० प्रतिशतले हुने गरी कोटा निर्धारण गर्नुपर्नेछ ।

५.२ छात्रवृत्तिमा विद्यार्थी छनौट गर्ने प्रक्रिया

क) सबै विद्यालयहरूले बुदाँ नं ५.१ अनुसार चालु शैक्षिक सत्रको विद्यार्थी संख्याको आधारमा दश प्रतिशतले हुन आउने छात्रवृत्ति कोटा निर्धारण गरी शैक्षिक सत्र शुरु भएको एक महिनाभित्र विद्यालयमा सार्वजनिक सूचना जारी गर्ने गरी आवेदन लिने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ । त्यसरी आवेदन लिँदा विद्यार्थीको स्थायी ठेगाना भएको सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस पेश गर्न लगाउनु पर्नेछ ।

ख) विद्यालयहरूले यसरी प्राप्त आवेदनहरू छानविन गरी आवेदकहरूको सूची प्रकाशन गर्ने र छात्रवृत्ति छनौटका लागि छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समितिको समन्वयमा तोकिएको आरक्षणको परिधिमा रही विद्यार्थी छनौटको प्रक्रिया पूरा गर्नुका साथै योग्यताक्रम कायम गरी नतिजा प्रकाशन गर्नुपर्नेछ ।

ग) विद्यार्थीले छात्रवृत्तिको लागि दिने निवेदनको ढाँचा अनुसूची १ वमोजिम हुनेछ ।

घ) निवेदन साथ अनुसूची २ वमोजिमका कागजातहरू पेश गर्नुपर्नेछ ।

५.३ कक्षा ११ मा प्रदान गरिने छात्रवृत्तिका लागि विद्यार्थी छनौटका आधार:

क) यस कार्यविधिमा अन्यत्र जेसुकै लेखिएको भए पनि कक्षा ११ को छात्रवृत्तिका लागि विद्यार्थी छनौट गर्दा छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समितिले सबै संस्थागत विद्यालयबाट दफा ५.१ अनुसार आवेदन दिने विद्यार्थीको विवरण प्राप्त गरी SEE परीक्षाको GPA को अङ्कका आधारमा देहायबमोजिम अङ्कभार दिई प्राप्ताङ्कका आधारमा छनौट गर्नुपर्नेछ:

कक्षा ११ मा विज्ञान विषय अध्ययन गर्ने विद्यार्थीका लागि:

कक्षा १० को विज्ञान विषयको GPA को ५० प्रतिशत

कक्षा १० को गणित विषयको GPA को ३० प्रतिशत

कक्षा १० को अङ्ग्रेजी विषयको GPA को २० प्रतिशत

कक्षा ११ मा विज्ञान बाहेक अन्य विषय अध्ययन गर्ने विद्यार्थीका लागि:

कक्षा १० को गणित विषयको GPA को २५ प्रतिशत

कक्षा १० को अङ्ग्रेजी विषयको GPA को २५ प्रतिशत

कक्षा १० को नेपाली विषयको GPA को २५ प्रतिशत

कक्षा १० को सामाजिक विषयको GPA को २५ प्रतिशत

ख) छात्रवृत्ति वितरण समितिले कक्षा ११ का लागि छात्रवृत्तिमा विद्यार्थी छनौट गर्दा ५० प्रतिशत विद्यार्थी सामुदायिक विद्यालयबाट माध्यमिक शिक्षा परीक्षा उत्तीर्ण गरेका विद्यार्थी छनौट गर्नुपर्नेछ। तर सामुदायिक विद्यालयबाट SEE उत्तीर्ण विद्यार्थीको पर्याप्त आवेदन नपरी निर्धारित कोटा पूरा हुन नसकेमा बाँकी कोटा संस्थागत विद्यालयबाट SEE उत्तीर्ण गरेका विद्यार्थीलाई उपलब्ध गराई दस प्रतिशत विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्नु पर्नेछ।

५.४ विशेष अधिकार

क) यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि विद्यालयस्तर वा नगर स्तरमा छात्रवृत्तिका लागि विद्यार्थी छनौट गर्न मापदण्ड निर्धारण लगायतका अन्य विषयमा निर्देशक समितिले आवश्यक समन्वय तथा निर्देशन गर्न सक्नेछ।

५.५ छात्रवृत्ति नपाउने अवस्था

कुनै कक्षामा छात्रवृत्ति पाएको विद्यार्थी निम्न अवस्थामा माथिल्लो कक्षामा छात्रवृत्ति प्राप्त गर्न ग्राह्य हुनेछैन:

- १) जम्मा विद्यालय खुलेको दिनको असी प्रतिशत हाजिरी नभएमा,
- २) कानुनले तोकेको भन्दा कम उमेरमा विवाह गरेमा,
- ३) कक्षा उत्तीर्ण गर्न नसकेमा वा कुनै विषय अध्ययन गर्न निर्धारित न्यूनतम आवश्यक ग्रेड प्राप्त गर्न नसकेमा,
- ४) गलत वा झुठा विवरण भरेको प्रमाणित भएमा र
- ५) प्रचलित कानून र विद्यालयले तयार गरेको आचारसंहिता उल्लंघन गरेको प्रमाणित भएमा

५.६ छात्रवृत्तिमा निरन्तरता

दफा ५.५ को अवस्थामा बाहेक कक्षा एकमा छनौट भएको विद्यार्थीले कक्षा पाँचसम्म, कक्षा छ मा छनौट भएको विद्यार्थीले कक्षा आठसम्म, कक्षा नौमा छनौट भएको विद्यार्थीले कक्षा दशसम्म र कक्षा एघारमा छनौट भएको विद्यार्थीले कक्षा बाह्रसम्म छात्रवृत्ति पाउनेछ। तर कक्षा प्रथम र द्वितीय भए वापत पाएको जेहेन्दार छात्रवृत्तिको हकमा यो व्यवस्था लागु हुनेछैन।

५.७ कार्यसम्पन्न गर्ने अवधि

- क) छात्रवृत्ति छनौट कार्य शैक्षिक सत्र शुरु भएको दुई महिनाभित्र कार्यसम्पन्न गरी सक्नुपर्नेछ ।
- ख) छात्रवृत्ति छनौट सम्बन्धि कार्य सम्पन्न गरी प्रतिवेदन पेश गर्ने अवधि कक्षा दससम्म जेठ मसान्त, कक्षा ११ को हकमा भाद्र मसान्तसम्म र कक्षा १२ को हकमा कक्षा ११ को अन्तिम नतिजा प्रकाशित भएको मितिले एक महिनाभित्र हुनेछ ।
- ग) छात्रवृत्ति व्यवस्थापन कार्ययोजना अनुसूची ३ वमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद छ

६, छात्रवृत्ति कोटामा आरक्षण

६.१ छात्रवृत्ति कोटामा आरक्षणसम्बन्धी व्यवस्था:

यस कार्यविधि अनुसार प्रदान गरिने छात्रवृत्तिमा जेहेन्दार, विपन्न, अपाङ्ग, महिला, दलित, जनजाति, जनआन्दोलन तथा मधेश आन्दोलनका घाइते, बेपत्ता तथा शहीद परिवारका सन्ततिहरूले छात्रवृत्ति प्राप्त गर्ने अवस्थालाई सुनिश्चित गर्न आरक्षणको व्यवस्थालाई देहाय अनुसार व्यवस्थित गरिएकोछः

क) विद्यालयले प्रदान गर्ने कुल दश प्रतिशत छात्रवृत्तिलाई शतप्रतिशत मानी देहायको आधारमा कोटा आरक्षित गर्नुपर्नेछः

१. जेहेन्दार: ३७ प्रतिशत
२. गरीब तथा विपन्न: ३६ प्रतिशत
३. आदिवासी, जनजाति: १० प्रतिशत (अनुसूची ४ वमोजिमका)
४. दलित: ५ प्रतिशत (अनुसूची ५ वमोजिमका)
५. अपाङ्ग: ३ प्रतिशत
६. जनआन्दोलनका घाइतेका सन्तति : ३ प्रतिशत
७. शहिदका सन्तति : २ प्रतिशत
८. बेपत्ता परिवारका सन्तति: २ प्रतिशत
९. मधेश आन्दोलनका घाइतेका सन्तति: २ प्रतिशत

ख) यसरी छुट्टाइएको प्रत्येक आरक्षित समूहको ५० प्रतिशत कोटा छात्राहरूको लागि सुरक्षित गर्नुपर्नेछ । छात्राहरूको कोटा पूर्ति हुन नसकेमा सो कोटामा छात्रहरूलाई प्रदान गर्न सकिनेछ ।

ग) माथि उल्लेख गरिएका आरक्षण कोटाहरूमध्ये एक विद्यार्थीले कुनै एक आरक्षण समूहबाट मात्र आवेदन दिन पाउनेछ ।

घ) यसरी आरक्षित गरिएको कोटा अन्तर्गत विद्यार्थीको आवश्यक आवेदन नपरेमा सो कोटाको छात्रवृत्ति अन्य आरक्षण कोटाहरूमा थप गरी दिनुपर्नेछ ।

ड) छात्रवृत्ति कोटाको प्राथमिकीकरण गर्दा सबै भन्दा बढी कोटा निर्धारण गरिएकोलाई पहिलो प्राथमिकता दिनुपर्नेछ । बराबर कोटा निर्धारण गरिएको हकमा भने माथि उल्लेख गरिएको प्राथमिकताक्रम अनुसार हुनेछ ।

परिच्छेद सात

७. विविध

७.१ यस कार्यविधि बमोजिम हुने:

क) विद्यालयमा वितरण हुने छात्रवृत्ति यस कार्यविधि बमोजिम हुनेछ ।

ख) सामुदायिक विद्यालयमा नेपाल सरकारले उपलब्ध गराउने छात्रवृत्ति सोही निर्देशिका बमोजिम हुनेछ ।

ग) नगरपालिकाले उपलब्ध गराउने नगर छात्रवृत्ति सम्बन्धमा नगरपालिकाले छुट्टै कार्यविधि बनाउन सक्नेछ ।

घ) छात्रवृत्ति व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्ययोजना अनुसूची ३ बमोजिम हुनेछ ।

७.२ जिम्मेवार हुनुपर्ने:

क) नगरपालिका तथा विद्यालय तहको छात्रवृत्तिको व्यवस्थापनका लागि बैठक बोलाउने, कोटा यकिन गर्ने, छनौट प्रक्रिया सञ्चालन गर्ने, नतिजा प्रकाशन तथा सिफारिस लगायतका काम समयमै सम्पन्न गर्नको लागि नगरपालिकाको हकमा छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समितिको सदस्यसचिव तथा विद्यालयको हकमा विद्यालयको प्रधानाध्यापकको जिम्मेवारी रहनेछ ।

७.३ पुनरावेदन दिन सकिने:

क) विद्यालय छात्रवृत्ति वितरण समितिले कुनै कारण जनाई विद्यार्थीलाई छात्रवृत्तिबाट बञ्चित गराएमा सम्बन्धित विद्यार्थी वा निजको अभिभावकले सो को जानकारी पाएको मितिले सात दिन भित्र छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समिति समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ ।

ख) छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समितिले प्राप्त निवेदनको यस कार्यविधिबमोजिम सात दिनभित्र छानबिन गरी कारबाही टुङ्ग्याउनु पर्नेछ ।

७.४ जरिवाना:

क) कुनै विद्यालयले यस कार्यविधिमा तोकिए बमोजिम छात्रवृत्ति उपलब्ध नगराएमा नगर शिक्षा समितिले छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समितिको सिफारिसमा विद्यार्थी संख्याको आधारमा पन्ध्रहजार रुपैयाँसम्म जरिवाना गरी यस कार्यविधि अनुसार छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउन लगाउनेछ ।

ख) यसरी निर्देशन दिँदा पनि अटेर गर्ने विद्यालयलाई नगर शिक्षा समितिले जरिवाना रकम र दश प्रतिशतले हुन आउने छात्रवृत्ति रकम नगर शिक्षा कोषमा जम्मा गर्न लगाउनेछ ।

ग) नगर शिक्षा समितिको निर्देशनबमोजिम जरिवाना रकम जम्मा नगर्ने विद्यालयलाई शिक्षा ऐन र नियमावली बमोजिम करबाही गरिनेछ ।

७.५ बैठक भत्ता:

निर्देशक समिति, छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समितितथा सो अन्तर्गत बनेका उपसमितिका सदस्य, आमन्त्रित सदस्य तथा सो काममा खटिने कर्मचारीले नगरपालिकाले तोकिए बमोजिमको बैठक भत्ता र सुविधा पाउनेछन् ।

७.६ अधिकार प्रत्यायोजन:

यस कार्यविधि अनुसार गठित समितिले आफूलाई प्राप्त अधिकारहरूमध्ये केही अधिकार समितिको कुनै सदस्य वा अधिकृत कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

७.७ अनुसूचीमा हेरफेर:

यस कार्यविधिको अनुसूचीमा अन्य विषयहरू थप गर्न आवश्यक देखिएमा निर्देशक समितिले थप तथा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

७.८ बाधा अडकाउ फुकाउ सम्बन्धी व्यवस्था:

यस कार्यविधिको कार्यान्वयनमा कुनै बाधाअडकाउ आइपरेमा सोको समाधानका लागि निर्देशक समितिले आवश्यक निर्णय गर्न सक्नेछ ।

७.९ कार्यविधि संशोधन

यस कार्यविधिमा नगर कार्यपालिकाले आवश्यकता अनुसार संशोधन गर्न सक्नेछ ।

अनुसूची-१
विद्यार्थीले आवेदन दिने ढाँचा

१. विद्यार्थीको नाम:

२. विद्यार्थीको हाल बसोबास गर्दै आएको ठेगाना: क) प्रदेश नं. ख) जिल्ला:
ग) स्थानीय तहको नाम: घ) वडा नं.: ङ) गाउँ/टोल:

३. अभिभावकको नाम थर

क) बाबुकोनाम, थर: ख) पेशा:

ग) आमाको नाम, थर: घ) पेशा:

४. विद्यार्थी वा निजको अभिभावकको मोवाइल नम्बर:

५. यस अघि कुनै छात्रवृत्ति पाए नपाएको:

६. आवेदन दिन चाहेको कक्षा:

७. अघिल्लो कक्षाको उत्तिर्ण प्रतिशत वा जिपिए:

८. माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (SEE) को सिम्बोल नम्बर (कक्षा एघारको लागि मात्र):

९. कक्षा एघारमा अध्ययन गर्न चाहेको विषय समुह (कक्षा एघारको लागि मात्र):

१०. एकाघर सगोलमा रहेको परिवारको कुनै सदस्यको पेशा, व्यवसाय वा नोकरी भए वा नभएको:

११. गरिवी परिवार परिचय पत्र भए वा नभएको:

१२. भूमि सम्बन्धि ऐन, २०२१ बमोजिम जग्गावालाको हैसियतले राख्न पाउने अधिकतम हदबन्दीको तराई तथा उपत्यका, पहाडी र हिमाली क्षेत्रमा क्रमशः पाँच, दश र पन्ध्र प्रतिशत भन्दा कम खेती योग्य जग्गा रहेको वा नरहेको:

(सगोलका परिवारका सदस्यको नाममा रहेको जग्गाको क्षेत्रफल: ... विगाहा ... कठ्ठा ... धुर।)

१३. आफूले कुन समूहबाट आवेदन दिन चाहेको हो (कुनै एक कोठामा रेजा चिन्ह लगाउनुहोस)

क) जेहेन्दार ख) विपन्नता
ग) महिला घ) अपङ्गता
ङ) दलित च) जनजाति
छ) जनआन्दोलनको घाइते ज) वेपत्ता परिवार
झ) मधेश आन्दोलनको घाइतेको सन्तति ज) शहिद परिवार

१४. विद्यार्थीको परिवारको अनुमानित वार्षिक आय:

माथि उल्लेखित व्यहोरा ठिक साँचो छन्, फरक परे कानुन बमोजिम सहूला, बुझाउँला ।

आवेदक/अभिभावकको दस्तखत: मिति:

हाल अध्ययनरत विद्यालयको नाम र ठेगाना:

अनुसूची- २

(आवेदन साथ पेश गर्नु पर्ने कागजातहरुको विवरण)

१. अघिल्लो कक्षा उत्तीर्ण गरेको लब्धांक पत्र र चारित्रिक प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
२. जनजाति, दलितको हकमा सम्बन्धित आयोग वा जिल्ला प्रसासन कार्यालयको सिफारिसको प्रतिलिपि,
३. वेपत्ता परिवार, शहिद, जनआन्दोलनका घाइते, मधेश आन्दोलनका घाइतेको हकमा गृह मान्त्रालय वा सम्बन्धित जिल्ला प्रसासन कार्यालयको सिफारिस पत्रको प्रतिलिपि,
४. विपन्नता वा गरिवीको हकमा गरिवी परिचय पत्रको प्रतिलिपि वा सो नभएको अवस्थामा सम्बन्धित वडाले व्यहोरा खुलाई दिएको सिफारिसको सक्कलै पत्र,
५. विद्यार्थी स्थायी रूपमा वसोवास गर्दै आएको वडा कार्यालयको सिफारिस पत्र,

अनुसूची- ३

(छात्रवृत्ति व्यवस्थापन कार्य योजना)

क्र.स	कामकोविवरण	कसरीगर्ने	समयावधि	जिम्मेवारनिकाय
१.	विद्यालयको छात्रवृत्तिको कोटा एकिन गर्ने	भर्ना भएका विद्यार्थी संख्याको दश प्रतिशतमा नघट्ने गरी	सम्बन्धित कक्षाको भर्ना शुरु भएको एक महिनाभित्र	विद्यालयको छात्रवृत्तिको वितरण समिति
२.	विद्यालयको कोटा निर्धारणकोस्थानीय तहलाई जानकारी	आरक्षण सहितको छात्रवृत्ति कोटा प्राप्त भए पछि विवरण जाँच गरी कोटा एकिन गर्ने	कोटा निर्धारण गरेको तिन दिन भित्र	विद्यालयको छात्रवृत्ति वितरण समिति
३.	छात्रवृत्ति कोटा एकिन गरे नगरेको अनुगमन गर्ने	छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समितिको निर्णयानुसार	सबै विद्यालयको कोटा प्राप्त भएको एक हप्ता भित्र	स्थानीय तहको छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समिति
४.	आवेदन आव्हान गर्ने	नगरपालिकाको छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समितिसँगको समन्वयमा राष्ट्रिय वा स्थानीय पत्रपत्रिका, एफ.एम वा सार्वजनिक निकायमा सूचना टाँस गरेर	छात्रवृत्ति कोटा यकिन भएको दस दिनभित्र	विद्यालयको छात्रवृत्ति वितरण समिति

५	छात्रवृत्तिका लागि विद्यार्थी छनौट र नतिजा प्रकाशन	स्थानीय तहको समन्वयमा तोकिएको आधारमा परीक्षा	सम्बन्धित कक्षाको भर्ना शुरु भएको दुई महिनाभित्र	विद्यालयको छात्रवृत्ति वितरण समिति
६.	अनुगमन र मूल्याङ्कन	छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी वा सो समितिले तोकेको प्रतिनिधिले गर्ने	निरन्तर	निर्देशक समित र छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समिति
७	प्रतिवेदन पठाउने	छात्रवृत्ति प्राप्त गर्ने विद्यार्थीहरूको विवरण खुलाई छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समिति समक्ष लिखित प्रतिवेदन पठाउने	नतिजा प्रकाशन भएको एक हप्ताभित्र	विद्यालयको छात्रवृत्ति वितरण समिति
८	उजुरी सुनुवाई	विद्यार्थी वा निजको अभिभावकले लिखित निवेदन दिएको ७ दिन भित्र छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समितिले छानविन गरी निवेदनको टुङ्गो लगाई विद्यालयको छात्रवृत्ति वितरण समितिलाई लिखित जानकारी पठाएर	निवेदन दिएको सात दिन भित्र	स्थानीय तहको छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समिति
९.	नतिजा सच्याउने	छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समितिले दिएको निर्देशनको सुनुवाइ गरेर	जानकारी प्राप्त भएको मितिले सात दिनभित्र	विद्यालयको छात्रवृत्ति वितरण समिति

अनुसूची - ४

आदिवासी/जनजातिमा सूचीकृत जात-जाति

१) किसान २) कुमाल ३) कुशवाडिया ४) कुशुण्डा ५) गनगाई ६) गुरुड ७) चेपाड ८) छन्त्याल
९) छैरोतन १०) जिरेल ११) झांगड १२) डोल्पो १३) ताडवे १४) ताजपुरिया १५) तामाड १६)
तीन गाउँले थकाली १७) तोपकेगोला १८) थकाली १९) थामी २०) थारु २१) थुदाम २२) दनुवार
२३) दर्राई २४) दुरा २५) धानुक (राजवंशी) २६) धिमाल २७) नेवार २८) पहाडी २९) फ्री
३०) बनकारिया ३१) बरामो ३२) बाह गाउले ३३) बोटे ३४) भुजेल ३५) भोटे ३६) मगर ३७)
माझी ३८) मार्फाली थकाली ३९) मुगाली ४०) मेचे (बोडो) ४१) याक्खा ४२) राई ४३) राउटे
४४) राजवंशी (कोच) ४५) राझी ४६) लार्के ४७) लिम्बु ४८) लेप्चा ४९) ल्होपा ५०) ल्होमी
(शिडसावा) ५१) वालुड ५२) व्यासी ५३) शेर्पा ५४) सतार (सन्थाल) ५५) सियार ५६) सुनवार
५७) सुरेल ५८) हायु ५९) ह्याल्मो

अनुसूची- ५

दलितवर्गमा सूचीकृत जात-जाति

(क) पहाडी मूल

१) गन्धर्व (गाइने) २) परियार (दमाई, दर्जी, सुचिकार, नगर्ची, ढोली, हुड्के) ३) बादी ४) विश्वकर्मा
(कामी, लोहार, सुनार, ओड, चुनँरा, पार्की, टमटा) ५) मिजार (सार्की, चर्मकार, भूल) ६) पोडे (देउला,
पूजारी, जलारी) ७) च्यामे (कुचीकार, च्याम्खल)

(ख) मधेशी मूल

८) कलर ९) ककैहिया १०) कोरी ११) खटिक १२) खत्वे (मण्डल, खङ्ग) १३) चमार (राम, मोची,
हरिजन, रविदास १४) चिडिमार १५) डोम (मरिक) १६) तत्मा (ताँती, दास) १७) दुसाध (पासवान,
हजरा) १८) धोवी (रजक, हिन्दु) १९) पासी २०) बाँतर २१) मुसहर २२) मेस्तर (हलखोर)
२३) सरभङ्ग (सरवरिया) २४) नटुवा २५) ढाँडी २६) धरिकर/धन्का